

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 30. junija 2016

Povzetek

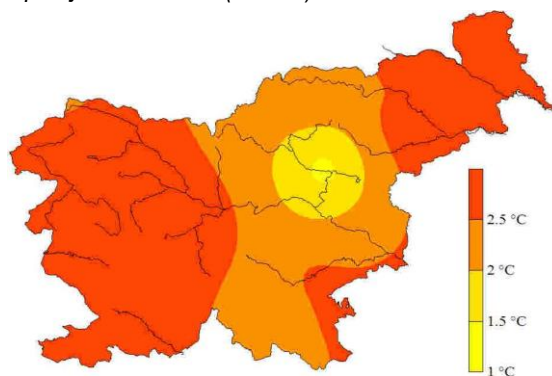
Vročino zadnje junijske dekade so prekinjala neurja z močnimi nalivi, ponekod tudi s točo, ki je povzročila nekaj škode na kmetijskih rastlinah. Močno izhlapevanje je precej načelo vodno zalogo v tleh, a je ta še večinoma nihala v območju, ko je rastlinam še dostopna. Izjeme so bila plitva in peščena tla, ki so se ob visokih temperaturah zraka toliko izsušila, da je bilo potrebno za optimalno vodno preskrbo vodo dodati tudi z občasnim namakanjem, predvsem zelenjadnicam. Potekala je žetev ječmena, tudi za zorenje drugih žit so bile vremenske razmere večinoma ugodne.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Z nastopom astronomskega poletja se je ogrelo tudi ozračje. Dočakali smo tudi prve vroče in po dolgem času spet sončne dni, najvišje temperature zraka pa so se povzpele nad 30 °C, na Primorskem nad 34 °C. Taki dnevi so bili v začetku dekade predvsem na Primorskem in na severozahodu Slovenije. 25. in 26. junija so državo zajela močna neurja, z velikim številom razelektritev ter ponekod tudi točo, ki so povzročila mnogo nevšečnosti. Na Koroškem so se soočali s poplavami, toča pa je največ škode povzročila na ilirsko-bistriškem. Nato se je znova ogrelo in zakorakali smo v pravo poletje. Sonce je dodobra ogrelo ozračje, v osrednjem delu države je bilo zabeleženih nekaj več sončnih ur kot običajno, na zahodu in severovzhodu pa je sijalo za vsaj petino dalj. Največ vročih dni, kar 6, je bilo na jugozahodu, Goriškem in na mariborskem, v večjem vzhodnem delu nižinske Slovenije pa jih je bilo zabeleženih okrog 4. Povprečne dekadne temperature zraka so se gibale med 20 °C na Koroškem in 23 °C v osrednji Sloveniji ter nad 24 °C na Obali in Goriškem. Dolgoletno povprečje so presegle za vsaj 1 °C, v zahodni Sloveniji ter na severovzhodu za 2,5 °C. Količina dežja je bila v večjem delu države podpovprečna, predvsem na zahodu, jugu in v osrednjem delu. V vzhodnem delu države je bilo padavin nad 50 % dolgoletnega povprečja, v širši okolici Dravsko-Ptujskega polja okrog normalnih vrednosti. Padavine so bile precej krajevnega značaja, torej je bila njihova količina precej prostorsko spremenljiva.

Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

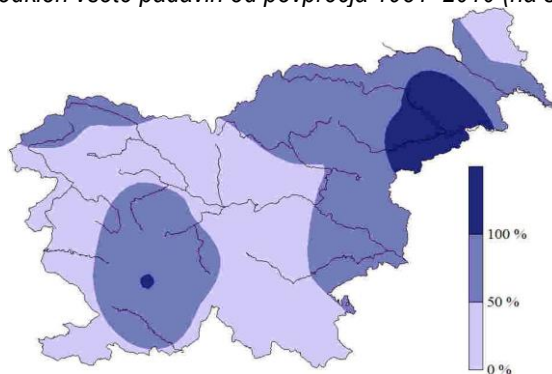
Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	24,6	34,9	11,6
Portorož let.	24,4	34,3	13,5
Ljubljana	23,0	32,2	13,8
Novo mesto	22,4	32,0	12,1
Celje	20,9	32,8	10,2
Maribor let.	22,3	33,4	10,1
Murska Sobota	22,2*	33,4	11,2
Rateče	18,5*	30,3	5,4
Slovenj Gradec	20,3	30,7	9,7

* ocenjena vrednost zaradi manjkajočih podatkov

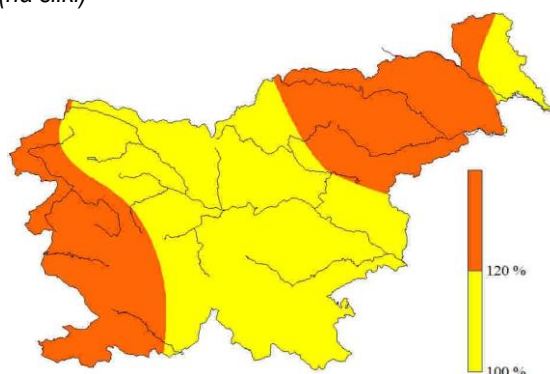
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	3,6	9	1
Portorož let.	0,1	9	1
Ljubljana	18,6	6	4
Novo mesto	21,7	6	4
Celje	20,9	6	4
Maribor let.	41,4	8	2
Murska Sobota	20,8	7	3
Rateče	42,5	6	4
Slovenj Gradec	43,3	6	4

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	123,1	14,6
Portorož let.	123,7	14,6
Ljubljana	94,7	14,7
Novo mesto	93,2	14,3
Celje	94,4	13,7
Maribor let.	106,8	13,9
Murska Sobota	102,0	13,2
Rateče	89,4*	12,3
Slovenj Gradec	95,0	14,0

* ocenjena vrednost zaradi manjkajočih podatkov

TEMPERATURA TAL

Povprečna dekadna temperatura tal (5 in 10 cm) se je gibala med 28 in 29 °C na Primorskem, drugod med 22 in 24 °C. Na Primorskem je bila od 1 do okoli 2 °C nad povprečjem, drugod so odstopanja dosegla le nekaj desetink stopinje. Rahlo pod povprečjem so ostale temperature tal le v osrednji Sloveniji in ponekod na osrednjem Štajerskem. V vročih dneh se je v opoldanski pripeki temperatura tal v globini 5 cm povzpela nad 30 °C, na Primorskem celo nad 37 °C, v globini 10 cm so bile najvišje zabeležene temperature le 2 do 3 °C nižje od temperatur v globini 5 cm. Najnižje zabeležene temperature tal so bile med 17 in 19 °C, nekoliko nižje le na ponekod v hribovitem delu severne Slovenije.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	28,5	1,2	19,1	37,4	28,0	0,9	19,2	34,0
Portorož let.	28,3	2,3	17,8	37,3	27,5	1,8	18,6	33,2
Ljubljana	24,1	-0,5	18,3	30,2	23,9	-0,1	19,0	28,0
Novo mesto	24,0	0,4	16,9	32,1	23,6	0,4	17,6	28,1
Celje	22,9	-1,2	17,5	28,8	22,5	-1,0	18,0	25,7
Maribor let.	24,3	0,2	16,8	32,4	23,5	-0,1	17,3	28,5
Murska Sobota	*	*	*	*	*	*	*	*
Slovenj Gradec	23,1	0,3	14,9	30,1	22,5	0,1	15,5	26,9

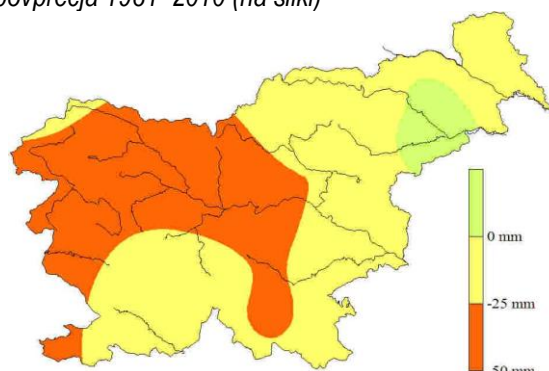
* manjkajoči podatki

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Dekadna vodna bilanca je bila večinoma negativna, od -10 mm na mariborskem do -30 mm drugod po nižinah. Na Primorskem je bil vodni primanjkljaj večji od 50 mm. Okrog normalnih vrednosti se je vodna bilanca gibala v višjih legah severne Slovenije. Vrednosti so bile nižje od dolgoletnega povprečja. Največja odstopanja so bila zabeležena v zahodni, severozahodni in osrednji Sloveniji, od -25 do -50 mm.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	-54,6	58,2	10
Portorož let.	-58,4	58,5	9
Ljubljana	-28,3	46,9	5
Novo mesto	-23,8	45,5	3
Celje	-24,0	44,9	5
Maribor let.	-9,2	50,6	6
Murska Sobota	-27,3*	48,1*	7*
Rateče	6,4	36,1	1
Slovenj Gradec	2,9	40,4	1

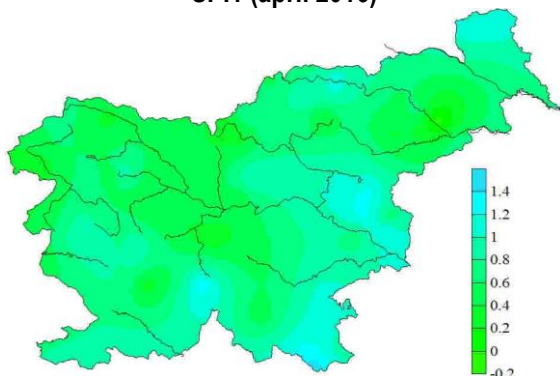

* ocenjena vrednost zaradi manjkajočih podatkov

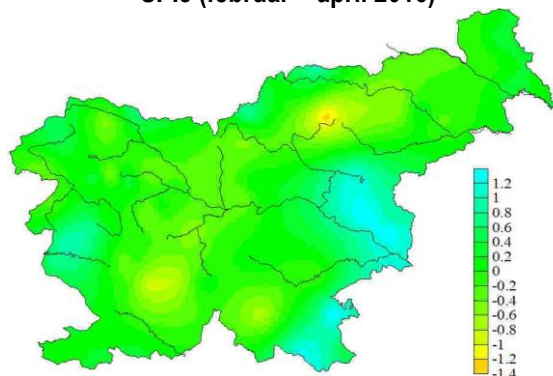
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI1 (april 2016)

SPI3 (februar – april 2016)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

Preskrbljenost tal z vodo je bila tudi v zadnji dekadi junija še zadovoljiva, a je glede na nadpovprečne temperaturne razmere, ki so povzročale močno izhlapevanje in večkratne padavine precej nihala, od polne preskrbljenosti tal z vodo do stanja, ko je bila ta rastlinam težje dosegljiva. Na plitvih in peščenih tleh na Ptujsko - Dravskem polju so se zelenjadnice s plitvimi koreninami občasno znašle v sušnem stresu, vodo je bilo priporočljivo vsaj enkrat dodati z namakanjem. Potekala je žetev ječmena, na severovzhodu in na Goriškem z manjšimi prekinitvami zaradi ploh in neviht, drugod po državi pa so bile padavine lokalno izdatnejše, še posebno na jugozahodu države, kjer je v Brkinih padala tudi toča. Oklestila je sadna drevesa in krompir, mestoma so močno polegli tudi posevki žit. Od toče poškodovane rastline so bile ranljivejše za okužbe z glivičnimi boleznimi, zato je Kmetijsko svetovalna služba priporočila izvajanje zaščitnih ukrepov. Vegetacijska vodna bilanca je letos neprimerljivo boljša od primerljivega obdobja v letu 2015, ko je bil ob koncu junija primanjkljaj marsikje po Sloveniji že na meji zmerne oziroma na Primorskem hude suše. Za to obdobje smo na Goriškem ob koncu letošnjega junija zabeležili celo presežek vode, ki je presegel tudi dolgoletno povprečje, podobno je bilo tudi v večjem delu osrednje Slovenije, z izjemami osrednje Štajerske in Dolenjske. Ob visokih temperaturah in večinoma dobri preskrbljenostjo tal z vodo, v kombinaciji z dodanimi gnojili je imela koruza širom po državi odlične pogoje za rast. Pridobila je na višini in rastni kondiciji. Vremenske razmere so bile ugodne tudi za zorenje pšenice, ki je do konca dekade marsikje že prešla v voščeno zrelost.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 6. 7. 2016

SLOVENIJA	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi	plohe				
Tmax [°C]	27	26	30	30	32
Tmin [°C]	17	15	16	17	18
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	7 .. 18	< 7	0	0	0

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/> pod povezavami Vreme podrobneje /Modelska napoved/Verjetnostna napoved - 10 dni